

Az igazságszolgáltatás szociológiája

2025. tavaszi szemeszter

Differenciált alternatív kurzus

ELTE Jog-és Társadalomelméleti Tanszék

Oktató: dr Navratil Szonja

Időpont: szerda 8.00-10.00

Helyszín: jelenléti

Tárgyfelvevők: joghallgatók

Számonkérés formája: írásbeli elemzés

Oktatás célja

A joghallgatók a kurzus során megértik az igazságszolgáltatás szerepének jelentőségét, a bírósági rendszer működésének alapelveit. Önállóan képesek értékelő viszony kialakítására az igazságszolgáltatással kapcsolatos vitákban. Elkötelezettek az igazságszolgáltatás működése szempontjából jelentős jogállami értékek és elvek mellett. Tisztában vannak a függetlenség természetével és fontosságával, elkötelezettek a nyilvánosság, átláthatóság és számonkérhetőség értékei iránt. Képesek önálló véleményt kialakítani ezek működésével, korlátaival és érvényesülésével kapcsolatban.

Tantárgy tartalma

Az előadás-sorozat során különböző aspektusokból vizsgáljuk meg a modern igazságszolgáltatás rendszerét.

A kurzus során foglalkozunk az igazságszolgáltatással kapcsolatos különböző szociológiai elméletekkel, az elméleteken túl foglalkozunk továbbá az igazgatás, a jogalkotás és a jogalkalmazás jelentőségével, valamint a jogászképzés témakörével is. A kurzus második felében az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó jelenségekről, társadalmi folyamatokról fogunk tanulni. Ennek keretében érintjük a jogvédelem, és a bírósági nyilvánosság kérdéseit is.

Előadások tematikája:

1. Demokrácia és jogállam
2. Igazságszolgáltatás szervezete, igazgatási struktúra
3. Jogalkalmazás, ítélkezési gyakorlat I.
4. Jogalkalmazás, ítélkezési gyakorlat II.
5. Bírói függetlenség
6. Jogalkotás
7. Jogászképzés, jogászi hivatások
8. Ügyészség és társadalom
9. Igazságszolgáltatás nyilvánossága

10. Jogkövetés, intézményi bizalom
11. Igazságszolgáltatás és jogvédelem

Ajánlott irodalom:

- Jakab András, Gajdusчек György (szerk): A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTA Társadalomtudományi Központ
- Boda Zsolt: Bizalom, legitimitás és jogkövetés, In: szerk: Jakab András, Gajdusчек György: A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTATKJTI, 837-856.
- Gajdusчек György: Jogtudat és értékvilág – mint a magyar jogrendszer környezete, In: szerk: Jakab András, Gajdusчек György: A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTATKJTI, 95-116.
- Nagy Zsolt: A jogászképzésre vonatkozó modern jogelméletek
- Az [igazságszolgáltatás nyilvánossága](#) különös tekintettel a bírósági határozatok nyilvánosságára. (7-19. Oldal)
- [Tóth Judit: Jogalkotástan](#), egyetemi jegyzet
- Erdős Csaba, Szabó Zsolt: A magyar [jogalkotás](#) minősége, Gondolat Kiadó, Budapest, 2020
- Aladits Beáta – Bencze Mátyás: A [bírói érvelés problémái](#) és az ártatlanság vélelmének érvényesülése